DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 9 februari 2006 *

I de förenade målen C-23/04–C-25/04,

angående begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Dioikitiko Protodikeio Athinon (Grekland), genom beslut av den 30 september 2003, som inkom till domstolen den 26 januari 2004, i målen

Sfakianakis AEVE

mot

Elliniko Dimosio,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans samt domarna J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (referent), P. Kūris och G. Arestis,

* Rättegångsspråk: grekiska.

generaladvokat: P. Léger,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 8 september 2005,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Sfakianakis AEVE, genom S. Maratos och G. Katrinakis, dikigori,

— Greklands regering, först genom M. Apessos och I. Bakopoulos samt av M. Tassopoulou, sedan av de två sistnämnda och S. Spyropoulos, samtliga i egenskap av ombud,

— Ungerns regering, genom A. Müller och T. Számadó, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom X. Lewis och M. Konstantinidis, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 20 oktober 2005 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Ungern, å andra sidan, som slutits och godkänts genom rådets och kommissionens beslut av den 13 december 1993 (EGT L 347, s. 1, svensk specialutgåva, område 11, volym 25, s. 4, nedan kallat associeringsavtalet), särskilt artiklarna 31.2 och 32 i protokoll nr 4 till nämnda avtal, i dess lydelse enligt beslut nr 3/96 av Associeringsrådet om associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Ungern, å andra sidan, av den 28 december 1996 (EGT L 92, 1997, s. 1) (nedan kallat protokollet), liksom artikel 220.2 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1, svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4, nedan kallad gemenskapens tullkodex).

2 Respektive begäran har framställts i en tvist mellan Sfakianakis AEVE (nedan kallat Sfakianakis) och Elliniko Dimosio (grekiska staten) angående beslut om påförande av ytterligare tull till följd av en kontroll i efterhand av ursprunget av fordon som ovannämnda bolag har importerat till Grekland.

Tillämpliga gemenskapsbestämmelser

3 I artikel 16.1 i protokollet föreskrivs följande:

"För produkter med ursprung i gemenskapen som importeras till Ungern och produkter med ursprung i Ungern som importeras till gemenskapen skall de förmåner som är förbundna med avtalet gälla, under förutsättning av företeende av antingen

a) ett varucertifikat EUR.1 ...

..."

4 Artikel 17 i ovannämnda protokoll har följande lydelse:

"1. Varucertifikat EUR.1 skall utfärdas av tullmyndigheterna i exportlandet på skriftlig ansökan av exportören eller, på exportörens ansvar, av dennes befullmäktigade ombud.

...

5. De utfärdande tullmyndigheterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att kontrollera produkternas ursprungsstatus och att övriga krav i detta protokoll har uppfyllts. För det ändamålet skall de ha rätt att begära all den bevisning och utföra all den granskning av exportörens räkenskaper eller all annan kontroll som de bedömer lämplig.

..."

5 I artikel 31.2 i samma protokoll föreskrivs följande:

"För att säkerställa att detta protokoll tillämpas på ett riktigt sätt skall gemenskapen och Ungern genom de behöriga tullmyndigheterna lämna varandra bistånd för kontroll av att varucertifikaten EUR.1 eller fakturadeklarationerna är äkta och av att de uppgifter som ingår i dessa dokument är korrekta."

6 Vidare föreskrivs följande i artikel 32 i protokollet:

"1. Kontroll i efterhand av ursprungsintyg skall utföras stickprovsvis eller närhelst tullmyndigheterna i importlandet har rimliga tvivel beträffande äktheten av sådana dokument, berörda produkters ursprungsstatus eller att övriga krav i detta protokoll har uppfyllts.

...

3. Kontrollen skall genomföras av tullmyndigheterna i exportlandet. För detta ändamål skall de ha rätt att begära alla slag av bevisning och att utföra alla slags kontroller av exportörens räkenskaper, eller all annan kontroll som bedöms lämplig.

4. Om tullmyndigheterna i importlandet beslutar att uppskjuta beviljandet av förmånsbehandling för de berörda produkterna i avvaktan på resultatet av kontrollen, skall de erbjuda importören att få produkterna utlämnade, med förbehåll för de säkerhetsåtgärder som bedöms nödvändiga.

5. De tullmyndigheter som begärt kontrollen skall så snart som möjligt underrättas om resultatet av denna. Detta resultat måste klart utvisa om dokumenten är äkta och om de berörda produkterna kan anses vara produkter med ursprung i gemenskapen, Ungern eller i något av de andra länder som anges i artikel 4 och om de uppfyller övriga krav i detta protokoll.

6. Om rimliga tvivel föreligger och inget svar erhålls inom tio månader från den dag då kontrollen begärdes, eller om svaret inte innehåller tillräckliga uppgifter för att avgöra om dokumentet i fråga är äkta eller produkternas verkliga ursprung, skall de tullmyndigheter som begärt kontrollen vägra förmånsbehandling, utom under exceptionella omständigheter."

7 Artikel 33 i ovannämnda protokoll har följande lydelse:

"Om det i samband med de kontrollförfaranden som avses i artikel 32 uppstår tvister vilka inte kan lösas mellan de tullmyndigheter som begärt kontrollen och de tullmyndigheter som är ansvariga för att denna kontroll utförs eller om frågor uppstår angående tolkningen av detta protokoll, skall tvisterna hänskjutas till associeringskommittén.

..."

8 Artikel 220.2 i gemenskapens tullkodex har följande lydelse:

"Förutom i de fall som avses i artikel 217.1 andra och tredje stycket, skall bokföring i efterhand inte ske i följande fall:

...

b) Det rätta tullbeloppet har inte bokförts på grund av ett misstag från tullmyndigheternas sida och gäldenären kunde inte rimligen ha upptäckt detta, eftersom denne för sin del handlat i god tro och följt bestämmelserna i den gällande lagstiftningen i fråga om tulldeklarationen.

..."

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

9 År 1995 importerade Sfakianakis, som är generalagent i Grekland för den japanska biltillverkaren Suzuki Motor Corporation, ett antal fordon av märket Suzuki från Ungern. Denna import skedde inom ramen för det förmånliga tullförfarande som har införts genom associeringsavtalet (nedan kallat förmånsbehandlingen) och som gäller vid företeende av varucertifikat EUR.1, genom vilka intygas att produkterna har sitt ursprung i Ungern. Sökanden i målen vid den nationella domstolen åtnjöt inom ramen för dessa förutsättningar ovannämnda behandling.

10 På begäran av Europeiska gemenskapernas kommissions enhet för samordning av bedrägeribekämpning (UCLAF) gjorde de ungerska myndigheterna under åren 1996–1998 en kontroll i efterhand hos det ungerska tillverkningsföretaget Magyar Suzuki Corporation, för att kontrollera ursprunget av och värdet på de fordon som bolaget från den 31 december 1994 till den 31 december 1997 hade importerat till Europeiska unionen, utan tull på grundval av ungerska varucertifikat EUR.1. Vid denna kontroll anmodade UCLAF de behöriga grekiska myndigheterna att översända alla ursprungscertifikat med därtill hörande fakturor avseende bilar av märket Suzuki som importerats från Ungern under de aktuella åren.

11 Efter kontrollen, som utfördes i samarbete med en delegation från gemenskapen, meddelade de behöriga ungerska myndigheterna de grekiska tullmyndigheterna om resultatet av kontrollen genom en skrivelse av den 3 november 1998. Till denna skrivelse bifogades en förteckning över samtliga handlingar som sistnämnda myndigheter hade översänt för att användas vid kontrollen i efterhand. Förteckningen bestod av tre delar. Den första delen innehöll uppgifter om vilka fordon som enligt både tillverkaren och de ungerska kontrollmyndigheterna hade ungersk ursprungsstatus. Den andra delen avsåg sådana fordon som de ungerska myndigheterna hade funnit vara av utländskt ursprung, vilket tillverkaren formellt hade medgivit. Den tredje delen avsåg fordon vars status hade blivit föremål för domstolsförfarande. De ungerska kontrollmyndigheterna meddelade att de inte kunde lämna upplysningar om utgången av de domstolsförfaranden som pågick beträffande sistnämnda fordon, vilka är föremål för tvisten vid den nationella domstolen, förrän dessa var avgjorda. Samma myndigheter anmodade de behöriga grekiska myndigheterna att avvakta med uppbörden av de omtvistade tullarna. De ungerska myndigheterna meddelade slutligen de grekiska myndigheterna att de varucertifikat EUR.1 som avsåg uteslutande fordon med utländskt ursprung hade återkallats.

12 Vidare erhöll de grekiska myndigheterna förteckningar från UCLAF med uppgift om samtliga fall av bilimport till Grekland från Ungern. Av förteckningarna framgick i vilka av dessa fall som förmånsbehandlingen felaktigt hade tillämpats.

13 Eftersom de fordon som är i fråga i målen vid den nationella domstolen inte uppfyllde villkoren för förmånsbehandling enligt de förteckningar som UCLAF tillhandahöll beslutade de grekiska myndigheterna att, genom den i målen vid den nationella domstolen omtvistade rättsakten, påföra ytterligare importtullar, häremot svarande mervärdesskatt samt den straffavgift som föreskrivs i artikel 33 i den grekiska tullagen.

14 Tillverkaren av ovannämnda fordon väckte emellertid talan vid domstol, varvid de ungerska domstolarna slutgiltigt upphävde de beslut som de ungerska tullmyndigheterna hade fattat under förfarandet för kontroll i efterhand avseende de exporterade fordonens ursprung. De ungerska tullmyndigheterna ålades att i enlighet med domstolsbesluten åter kontrollera varucertifikaten EUR.1.

15 De behöriga ungerska myndigheterna underrättade den grekiska tullstyrelsen om dessa förändringar genom en skrivelse av den 26 juli 1999. Myndigheterna översände härvid en bilaga med uppgifter om vilka fordon som omfattades av de varucertifikat EUR.1 som slutligen hade befunnits rättsstridigt utfärdade, liksom en bilaga med en förteckning över de fordon som omfattades av lagligen utfärdade varucertifikat. Bland sistnämnda fordon ingick de som tillhörde Sfakianakis. Svaranden i målen vid den nationella domstolen antog emellertid inte något annat beslut till följd av denna underrättelse.

16 Sfakianakis väckte talan i tre mål vid den nationella domstolen och yrkade därvid att de grekiska myndigheternas beslut om påförande av ytterligare tull skulle upphävas. Under målens handläggning beslutade Dioikitiko Protodikeio Athinon (förvaltningsdomstol i första instans i Aten) att vilandeförklara målen och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Innebär den skyldighet avseende ömsesidigt bistånd som importmedlemsstatens tullmyndigheter har enligt artikel 31.2 i protokoll[et] ... att dessa tullmyndigheter är skyldiga att beakta de ungerska domstolarnas avgöranden rörande giltigheten av de kontroller som exportstatens myndigheter har utfört i syfte att avgöra huruvida exportcertifikatet EUR.1 är korrekt, när

— de ungerska myndigheterna formellt har underrättat importstatens tullmyndigheter om resultatet av den ursprungliga kontrollen, enligt vilket vissa exportcertifikat var felaktiga, men påpekat att kontrollens giltighet var föremål för tvist vid ungerska domstolar,

— de ungerska myndigheterna formellt har underrättat importstatens tullmyndigheter om förfarandenas utgång, det vill säga de ovannämnda domstolarnas avgöranden, enligt vilka vissa av certifikaten trots allt var korrekta?

2) Skall artikel 32 i protokoll[et] ... tolkas så att tullmyndigheterna i importmedlemsstaten är skyldiga att beakta avgöranden som meddelats av domstolar i exportstaten, enligt vilka resultatet av kontroller som beslutats och utförts av de ungerska myndigheterna efter exporten skall upphävas, när

— myndigheterna i importstaten formellt har underrättats både om att förfarandena pågick vid de ungerska domstolarna och om förfarandenas utgång,

— myndigheterna i importstaten inte själva har begärt att kontrollen skall utföras?

3) Om någon av de ovanstående frågorna besvaras jakande, förutsätter den ändamålsenliga verkan av förbudet mot tull som föreskrivs i [associeringsavtalet] att de ovannämnda gemenskapsbestämmelserna skall tolkas så att de utgör hinder för att de nationella myndigheterna i importstaten fattar beslut om

påförande av ytterligare tull, skatt och avgifter efter det att de ungerska myndigheterna underrättat dem om resultatet av sin kontroll men före underrättelsen om innehållet i domstolsavgörandena, genom vilka kontrollens resultat ogiltigförklarades mot bakgrund av att de utfärdade varucertifikaten EUR.1 trots allt var korrekta?

4) Påverkas svaren på de ovannämnda frågorna av den omständigheten att varken de grekiska eller de ungerska myndigheterna begärde att den associeringskommitté som avses i artikel 33 i protokoll[et] ... skulle sammankallas, vilket tyder på att ingen av de två myndigheterna ansåg att det förelåg någon tvist mellan dem rörande de ungerska domstolarnas avgöranden som borde ha hänskjutits till denna kommitté?

5) I andra hand, för det fall ovannämnda frågor besvaras nekande och de grekiska tullmyndigheterna således inte har åsidosatt ovannämnda gemenskapsbestämmelser genom att påföra ytterligare tull, mervärdesskatt och avgifter, kan det anses att artikel 220.2 i gemenskapens tullkodex innebär att det inte är tillåtet att i efterhand bokföra tull som skall betalas av importören när det är fråga om ett misstag som begåtts av tullmyndigheterna i import- eller exportstaten, särskilt med hänsyn till att tullmyndigheterna i exportstaten hade tillgång till alla uppgifter rörande fordonens ursprung, med beaktande av vilka varucertifikatet EUR.1 inte borde ha utfärdats, vilket innebär att tullmyndigheterna i importstaten redan från början skulle ha kunnat påföra den tull som lagenligt skulle betalas?"

Prövning av tolkningsfrågorna

De två första frågorna

17 Den nationella domstolen har ställt de två första frågorna, vilka skall prövas gemensamt, för att få klarhet i huruvida associeringsavtalet och artiklarna 31.2 och

32 i protokollet skall tolkas så, att tullmyndigheterna i importstaten är skyldiga att beakta domstolsavgöranden som meddelats i exportstaten rörande talan som väckts angående resultatet av den kontroll avseende varucertifikatens giltighet som utförts av tullmyndigheterna i exportstaten, med hänsyn till att tullmyndigheterna i importstaten har underrättats om förekomsten av nämnda förfaranden och innehållet i avgörandena och det inte var sistnämnda myndigheter som begärde att kontrollen skulle utföras.

18 Sökanden i målen vid den nationella domstolen, den ungerska regeringen och kommissionen har i sina yttranden anfört att tullmyndigheterna i importstaten är skyldiga att beakta exportstatens slutgiltiga ståndpunkt, även när denna ståndpunkt är resultatet av en åtgärd som utförts av både verkställande och dömande organ, i synnerhet när exportstatens myndigheter har tillhandahållit upplysningar om pågående förfaranden. Sfakianakis, den ungerska regeringen och kommissionen har härvid hänvisat till det system för administrativt samarbete som har inrättats genom protokollet och som är grundat på principen att exportstatens tullmyndigheter har allmän och exklusiv behörighet att bedöma produkternas ursprungsstatus i syfte att avgöra huruvida dessa skall omfattas av förmånsbehandlingen.

19 Den grekiska regeringen har däremot anfört att det är tullmyndigheterna i exportstaten, och inte dess domstolar, som är behöriga att utföra kontrollen i efterhand avseende ursprungscertifikaten. Mot bakgrund härav och med beaktande av kravet på att kontrollen skall utföras så snart som möjligt, var det korrekt av de ungerska myndigheterna att slutgiltigt återkalla certifikaten EUR.1. Under sådana omständigheter medför inte protokollet någon skyldighet för tullmyndigheterna i importstaten att bedöma vare sig riktigheten av kontrollens resultat eller varans verkliga ursprung eller, *a fortiori*, att invänta utgången av ett domstolsförfarande när denna inte rör protokollets bestämmelser om administrativt samarbete.

20 Domstolen delar emellertid inte den grekiska regeringens ståndpunkt.

21 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 31 i sitt förslag till avgörande bygger det i protokollet föreskrivna systemet för administrativt samarbete på dels en uppgiftsfördelning, dels ett ömsesidigt förtroende mellan myndigheterna i den berörda medlemsstaten och myndigheterna i Republiken Ungern.

22 Såvitt avser ovannämnda fördelning är det enligt protokollet tullmyndigheterna i Ungern som är behöriga att kontrollera ursprungsstatusen hos produkter som exporteras från denna stat. Enligt artikel 17.4 och 17.5 i protokollet skall sålunda de tullmyndigheter som utfärdar certifikaten EUR.1 vidta alla nödvändiga åtgärder för att kontrollera produkternas ursprungsstatus. Dessutom är det enligt artikel 32.3 i samma protokoll tullmyndigheterna i exportstaten som skall utföra kontrollen i efterhand av ursprungsintygen, och för detta ändamål har de rätt att begära alla slag av bevisning och att utföra alla slags kontroller som de bedömer lämpliga.

23 Såsom domstolen har slagit fast vad gäller protokoll om definition av begreppet ursprungsprodukter och metoder för administrativt samarbete jämförbara med dem i protokollet, motiveras en sådan uppgiftsfördelning av den omständigheten att myndigheterna i exportstaten har de bästa möjligheterna att direkt kontrollera de omständigheter som är avgörande för var den berörda produkten skall anses ha sitt ursprung Detta system förutsätter således att tullmyndigheten i importstaten erkänner de lagenliga bedömningar som myndigheterna i exportstaten har gjort (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 juli 1984 i mål 218/83, Les Rapides Savoyards m.fl., REG 1984, s. 3105, punkterna 26 och 27).

24 Detta krav på erkännande kan endast säkerställas om myndigheterna i importstaten även beaktar och godtar domstolsavgöranden som meddelats rörande talan som väckts mot det ursprungliga resultatet av kontrollen i efterhand avseende produkternas ursprung.

25 Syftet med associeringsavtalet är att säkerställa att de varor som uppfyller villkoren för att anses ha sitt ursprung i Ungern eller i en medlemsstat skall erhålla förmånsbehandlingen vid import till gemenskapen eller till Ungern. Tullmyndigheterna i importstaten är därför skyldiga att beakta resultatet av den kontroll av produkternas ursprung som domstolarna utför i syfte att säkerställa att endast produkter som uppfyller villkoren beträffande ursprung erhåller förmånsbehandlingen.

26 För att säkerställa en korrekt tillämpning av protokollet måste således skyldigheten att ömsesidigt erkänna beslut som de berörda medlemsstaternas myndigheter fattar angående vissa produkters ursprungsstatus även gälla avgöranden som domstolarna i dessa stater meddelar inom ramen för sin kontroll av att tullmyndigheternas beslut är lagenliga.

27 Att såsom i målen vid den nationella domstolen underlåta att beakta avgöranden som nationella domstolar har meddelat inom ramen för sin kontroll av lagenligheten av myndigheternas beslut strider även mot exportörens rätt till ett effektivt rättsmedel.

28 Såsom domstolen redan vid upprepade tillfällen har slagit fast utgör rätten till ett effektivt rättsmedel inför en domstol en allmän gemenskapsrättslig princip som ligger till grund för konstitutionella traditioner som är gemensamma för medlemsstaterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 maj 1986 i mål 222/84, Johnston, REG 1986, s. 1651; svensk specialutgåva, volym 8, s. 597, punkt 18). Eftersom associeringsavtalet är en integrerad del av gemenskapens rättsordning skall medlemsstaternas behöriga myndigheter, vid tillämpningen av det tullförfarande som föreskrivs i avtalet, beakta rätten till ett effektivt rättsmedel (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 september 1987 i mål 12/86, Demirel, REG 1987, s. 3719; svensk specialutgåva, volym 9, s. 175, punkterna 7 och 28).

29 Såvitt avser den omständighet som beskrivits i den första strecksatsen i den första tolkningsfrågan skall det påpekas att de grekiska myndigheterna inte kunde sakna vetskap om att beslutet att återkalla de ifrågavarande certifikaten EUR.1 inte var slutgiltigt, eftersom de formellt hade underrättats om att det pågick domstolsförfaranden som skulle kunna innebära ett fastställande av att resultatet av de kontroller i efterhand som utförts av de ungerska tullmyndigheterna var felaktigt.

30 Slutligen skall det påpekas att den omständigheten som nämns i den andra strecksatsen i den andra tolkningsfrågan, det vill säga att de grekiska myndigheterna inte själva hade begärt kontrollen, inte på något sätt påverkar skyldigheten för myndigheterna i importstaten att ta hänsyn till det slutliga resultatet av kontrollen.

31 Det framgår i detta hänseende av artikel 32.1 i protokollet att kontrollen i efterhand kan utföras av de behöriga myndigheterna i exportstaten, antingen på eget initiativ eller på begäran av myndigheterna i importstaten. Kontrollen kan även, såsom i målen vid den nationella domstolen, utföras på begäran av kommissionen, vilken enligt artikel 211 EG skall säkerställa att associeringsavtalet och dess protokoll tillämpas korrekt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 november 2002 i mål C-251/00, Ilumitrónica, REG 2002, s. I-10433, punkt 60).

32 Mot bakgrund av det ovan anförda skall de två första tolkningsfrågorna besvaras enligt följande: Artiklarna 31.2 och 32 i protokollet skall tolkas så att tullmyndigheterna i importstaten är skyldiga att beakta domstolsavgöranden som meddelats i exportstaten rörande talan som väckts angående resultatet av den kontroll avseende varucertifikatens giltighet som utförts av tullmyndigheterna i exportstaten, när tullmyndigheterna i importstaten har underrättats om förekomsten av nämnda förfaranden och innehållet i avgörandena. Detta gäller oberoende av om tullmyndigheterna i importstaten har begärt att kontrollen avseende varucertifikatens giltighet skall utföras.

Den tredje frågan

33 Den nationella domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i huruvida den ändamålsenliga verkan av det förbud mot tull som föreskrivs i associeringsavtalet utgör hinder för att tullmyndigheterna i importstaten fattar beslut om påförande av tull, skatter och avgifter innan de underrättats om den slutliga utgången av förfaranden rörande talan som väckts angående resultatet av kontrollen i efterhand.

34 Sökanden i målen vid den nationella domstolen, den ungerska regeringen och kommissionen anser att det framgår av deras yttranden beträffande svaren på de två första frågorna att myndigheterna i importstaten är skyldiga att beakta resultatet av de förfaranden som genomförts av myndigheterna i exportstaten och saknar möjlighet att ensidigt påverka detta. De ifrågavarande bestämmelserna skall således tolkas så att de utgör hinder för att myndigheterna i importstaten fattar beslut om påförande av ytterligare tull eller skatt innan kontrollen i efterhand är slutgiltigt avslutad.

35 Eftersom den grekiska regeringen anser att de två första frågorna skall besvaras nekande har den inte yttrat sig beträffande svaret på den tredje frågan.

36 I syfte att tillhandahålla den nationella domstolen ett användbart svar erinrar domstolen om de förutsättningar som nämnts ovan i punkterna 21–24. Enligt dessa förutsättningar är det i princip endast tullmyndigheterna i Ungern som är behöriga att avgöra ursprunget i fråga om de från denna stat exporterade produkterna, och tullmyndigheterna i importstaten är bundna av den lagenliga bedömning som ovannämnda myndigheter har vidtagit (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Les Rapides Savoyards m.fl., punkterna 26 och 27).

37 Dessa förutsättningar innebär först och främst att det är tullmyndigheterna i exportstaten som skall godkänna utfärdandet av certifikaten EUR.1, genom vilka intygas att de i Republiken Ungern tillverkade produkterna har sitt ursprung i detta land. Myndigheterna i importstaten skall samtidigt erkänna giltigheten av sådana certifikat.

38 Endast under de omständigheter som anges i artikel 32.6 i protokollet, det vill säga om rimliga tvivel föreligger och inget svar erhålls inom tio månader från den dag då kontrollen i efterhand begärdes, eller om svaret inte innehåller tillräckliga uppgifter, kan de tullmyndigheter som begärt kontrollen vägra förmånsbehandling. I protokollet föreskrivs det ingen möjlighet för en avtalsslutande stat att under andra omständigheter återkalla certifikat som har utfärdats av tullmyndigheterna i en annan avtalsslutande stat.

39 Härav följer att certifikat som lagenligt har utfärdats av myndigheterna i exportstaten är giltiga med den verkan som stadgas i protokollet så länge som de inte återkallas eller upphävs av exportstatens behöriga förvaltningsmyndigheter eller domstolar.

40 Såvitt avser målen vid den nationella domstolen kan det konstateras att det av de uppgifter som den nationella domstolen har tillhandahållit inte framgår att de ungerska myndigheterna återkallade certifikaten på ett sådant sätt att de grekiska myndigheterna hade rätt att underlåta att tillämpa förmånsbehandlingen på de omtvistade produkterna.

41 De ungerska tullmyndigheterna skickade nämligen en skrivelse av den 3 november 1998 till de grekiska tullmyndigheterna med uppgift om att det pågick tvister angående de certifikat som gav upphov till tvisten vid den nationella domstolen. Ovannämnda myndigheter påpekade härvid särskilt att endast de certifikat EUR.1

som omfattade bilar i fråga om vilka tillverkaren formellt hade erkänt utländskt ursprung hade återkallats. Det ankommer emellertid på den nationella domstolen att pröva huruvida de grekiska myndigheterna förfogade över tillräckliga uppgifter för att inse att de omtvistade certifikaten EUR.1 inte hade återkallats och således fortfarande var giltiga.

42 I övrigt säkerställs ett effektivt skydd för gemenskapens ekonomiska intressen genom artikel 32.4 i protokollet, enligt vilken tullmyndigheterna i importstaten, för det fall att de beslutar att skjuta upp beviljandet av förmånsbehandling för de berörda produkterna i avvaktan på resultatet av kontrollen, har rätt att vid utlämnandet av produkterna vidta de säkerhetsåtgärder som bedöms nödvändiga.

43 Med hänsyn till det ovan anförda skall den tredje frågan besvaras så att den ändamålsenliga verkan av det förbud mot tull som föreskrivs i associeringsavtalet utgör hinder för att tullmyndigheterna i importstaten fattar beslut om påförande av tull, skatter och avgifter innan de underrättats om den slutliga utgången av förfaranden rörande talan som väckts angående resultatet av kontrollen i efterhand så länge som exportstatens myndigheters ursprungliga beslut att utfärda certifikaten EUR.1 inte har återkallats eller upphävts .

Den fjärde frågan

44 Den nationella domstolen har ställt sin fjärde fråga för att få klarhet i huruvida svaren på de tre första frågorna påverkas av den omständigheten att varken de grekiska eller de ungerska tullmyndigheterna begärde att den associeringskommitté som avses i artikel 33 i protokollet skulle sammankallas.

45 Sökanden i målen vid den nationella domstolen har i sitt yttrande anfört att ett sådant tvistlösningsförfarande som avses i protokollet endast kan inledas när det föreligger rimliga tvivel samt varje möjlighet till en uppgörelse i godo med de behöriga tullmyndigheterna i exportstaten är utesluten. Ovannämnda sökande ifrågasätter att det över huvud taget skulle kunna föreligga något utrymme för bedömningen att det föreligger rimliga tvivel när frågan har avgjorts genom slutliga och lagakraftvunna avgöranden från behöriga domstolar i exportstaten.

46 Den grekiska regeringen å sin sida anser att det inte har förelegat någon sådan skillnad mellan de behöriga grekiska respektive ungerska tullmyndigheternas bedömning som kunde ha hänskjutits till associeringskommittén.

47 Kommissionen anser inte att den omständigheten att vare sig importstatens eller exportstatens myndigheter inledde något tvistlösningsförfarande enligt artikel 33 i protokollet på något sätt påverkar svaret på de tre första frågorna, eftersom hänskjutande till associeringskommittén blott är en möjlighet som har tillhandahållits de behöriga tullmyndigheterna.

48 Den ungerska regeringen har anfört att även om associeringskommittén inte har ombetts ta ställning i någon fråga rörande de ungerska domstolarnas avgöranden eller genomförandet av de beslut som fattades under det förfarande som inleddes till följd av ovannämnda domstolsavgöranden, kan kommitténs behörighet att lösa tvister inte medföra en begränsning av de grundläggande rättigheter som tillkommer den i målen vid den nationella domstolen berörda personen, till exempel rätten till ett effektivt rättsmedel inför en domstol.

49 I detta hänseende skall det först och främst understrykas att protokollet bygger på ett system för administrativt samarbete som vilar på dels en uppgiftsfördelning, dels ett ömsesidigt förtroende mellan de berörda staterna. Enligt detta system, och med

förbehåll för den situation som avses i artikel 32.6 i protokollet, kan tullmyndigheterna i importstaten inte ensidigt upphäva ett certifikat EUR.1 som lagenligt har utfärdats av tullmyndigheterna i exportstaten. Myndigheterna i importstaten är av samma anledning bundna av resultatet av en eventuell kontroll i efterhand.

50 Om tullmyndigheterna i importstaten är oeniga med tullmyndigheterna i exportstaten i fråga om ovannämnda kontroll skall dessa i övrigt i enlighet med artikel 33 i protokollet försöka nå en uppgörelse i godo med sistnämnda myndigheter. Om en sådan uppgörelse inte är möjlig skall de hänskjuta tvisten till associeringskommittén.

51 Dessa bestämmelser är ägnade att stärka samarbetet mellan de avtalsslutande staterna och således att säkerställa att varje stats särskilda behörighet med avseende på kontrollen av produkternas ursprungsstatus vederbörligen respekteras.

52 I detta perspektiv kan inte den omständigheten att ingen tvist har hänskjutits till associeringskommittén anföras som skäl för att göra undantag från systemet för samarbete och bortse från den behörighetsfördelning som framgår av associeringsavtalet.

53 Dessutom framgår det av de yttranden som inkommit till domstolen att de grekiska myndigheterna inte har ifrågasatt resultatet av kontrollförfarandet, vare sig i förhållande till de ungerska myndigheterna eller vid något möte i associeringskommittén, och att det följaktligen inte har förelegat någon tvist som kunde ha hänskjutits till nämnda kommitté.

54 Den fjärde frågan skall således besvaras så att svaren på de tre första frågorna inte påverkas av den omständigheten att vare sig de grekiska eller de ungerska tullmyndigheterna begärde att associeringskommittén skulle sammankallas enligt artikel 33 i protokollet.

Den femte frågan

55 Den nationella domstolen har ställt den femte frågan endast under förutsättning att de två första frågorna besvaras nekande. Eftersom dessa har besvarats jakande, saknas det anledning att pröva den femte frågan.

Rättegångskostnader

56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

1) Artiklarna 31.2 och 32 i protokoll nr 4 till Europaavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Ungern, å andra sidan, i dess lydelse enligt beslut nr 3/96 av Associeringsrådet om associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Ungern, å andra sidan, av den 28 december 1996, skall tolkas så att tullmyndigheterna i importstaten är skyldiga att beakta domstolsavgöranden som meddelats i exportstaten rörande talan som väckts angående

resultatet av den kontroll avseende varucertifikatens giltighet som utförts av tullmyndigheterna i exportstaten, när tullmyndigheterna i importstaten har underrättats om förekomsten av nämnda förfaranden och innehållet i avgörandena. Detta gäller oavsett om tullmyndigheterna i importstaten har begärt att kontrollen avseende varucertifikatens giltighet skall utföras.

2) **Den ändamålsenliga verkan av det förbud mot tull som föreskrivs i Europaavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Ungern, å andra sidan, som slutits och godkänts genom rådets och kommissionens beslut av den 13 december 1993, utgör hinder för att tullmyndigheterna i importstaten fattar beslut om påförande av tull, skatter och avgifter innan de underrättats om den slutliga utgången av förfaranden rörande talan som väckts angående resultatet av kontrollen i efterhand så länge som exportstatens myndigheters ursprungliga beslut att utfärda certifikaten EUR.1 inte har återkallats eller upphävts.**

3) **Svaren på de tre första frågorna påverkas inte av den omständigheten att vare sig de grekiska eller de ungerska tullmyndigheterna begärde att associeringskommittén skulle sammankallas enligt artikel 33 i ovannämnda protokoll nr 4, i dess lydelse enligt beslut nr 3/96.**

Underskrifter